

Ανωνυμοποιημένο κείμενο

Μετάφραση

C-146/20 - 1

Υπόθεση C-146/20

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

20 Μαρτίου 2020

Αιτούν δικαστήριο:

Landgericht Düsseldorf (Γερμανία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

17 Φεβρουαρίου 2020

Ενάγοντες και εκκαλούντες:

AD

BE

CF

Εναγομένη και εφεσίβλητη:

Corendon Airlines

C-146/20- 1 ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ

-1148235-

Αντίγραφο

[παραλειπόμενα]

Landgericht Düsseldorf

Διάταξη

Επί της διαφοράς

EL

1. **AD**, [παραλειπόμενα] Ratingen,
2. **BE**, [παραλειπόμενα] Ratingen,
3. **CF**, [παραλειπόμενα] Ratingen,

ενάγοντες και εκκαλούντες,

[παραλειπόμενα]

κατά

Corendon Airlines, [παραλειπόμενα] Muratpasa/Antalya, Τουρκία,

εναγομένης και εφεσίβλητης,

[παραλειπόμενα]

το εικοστό δεύτερο πολιτικό τμήμα του Landgericht Düsseldorf [πρωτοβάθμιου περιφερειακού δικαστηρίου του Ντίσελντορφ, Γερμανία] εξέδωσε, στις 17 Φεβρουαρίου 2020, [παραλειπόμενα] την ακόλουθη

διάταξη:

Αναστέλλει τη διαδικασία.

Υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης:

[σελ. 2 του πρωτοτύπου]

1. Συντρέχει περίπτωση ματαίωσης πτήσης κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο ιβ', και του άρθρου 5, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91 (ΕΕ 2004, L 46, σ. 1), όταν ο πραγματικός αερομεταφορέας μεταθέτει χρονικά την πτήση για την οποία κρατήθηκε θέση στο πλαίσιο οργανωμένου ταξιδιού, από την προγραμματισμένη ώρα αναχώρησης στις 10:20 (τοπική ώρα), στις 08:40 (τοπική ώρα) της ίδιας ημέρας;
2. Συνιστά η γνωστοποίηση, δέκα ημέρες πριν από την έναρξη του ταξιδιού, της χρονικής μετάθεσης πτήσης, από τις 10:20 (τοπική ώρα)

στις 08:40 (τοπική ώρα) της ίδιας ημέρας, προσφορά μεταφοράς με άλλη πτήση κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο α', και του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΚ) 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91 (ΕΕ 2004, L 46, σ. 1);»

Σκεπτικό

I.

Οι ενάγοντες πραγματοποίησαν, μέσω γραφείου ταξιδίων, κράτηση οργανωμένου ταξιδιού με προορισμό την Antalya της Τουρκίας, που προσέφερε ο ταξιδιωτικός πράκτορας Öger Tours GmbH. Έλαβαν επιβεβαίωση κράτησης για την πτήση της 18ης Μαΐου 2018 από το Ντίσελτορφ με προορισμό την Antalya (CAI 5408), την οποία θα πραγματοποιούσε ο εναγόμενος αερομεταφορέας. Η προγραμματισμένη ώρα αναχώρησης ήταν στις 10:20 (τοπική ώρα) και η προγραμματισμένη ώρα άφιξης στις 14:50 (τοπική ώρα). Ο εναγόμενος αερομεταφορέας μετέθεσε χρονικά την πτήση, διατηρώντας τον ίδιο αριθμό πτήσης, στις 08:40 (τοπική ώρα) της ίδιας ημέρας. Οι ενάγοντες, οι οποίοι δεν ήταν παρόντες στο αεροδρόμιο κατά τον τροποποιημένο χρόνο αναχώρησης, πραγματοποίησαν, μέσω του γραφείου ταξιδίων τους, κρατήσεις πτήσεων με προορισμό την Antalya, δαπανώντας, για τον σκοπό αυτό, 380,44 ευρώ για έκαστο των δύο πρώτων εναγόντων, καθώς και περαιτέρω 318,44 ευρώ για την τρίτη ενάγουσα. Οι διάδικοι διαφωνούν ως προς το αν οι ενάγοντες ενημερώθηκαν σχετικά με τη μετάθεση της πτήσης σε προγενέστερο χρόνο με το από 8 Μαΐου 2018 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ταξιδιωτικού πράκτορα.

Οι ενάγοντες πρόβαλαν κατά του εναγόμενου αερομεταφορέα αξίωση καταβολής αποζημίωσης ύψους 400,00 ευρώ, στον καθένα, σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του [σελ. 3 του πρωτοτύπου] κανονισμού (ΕΚ) 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91 (στο εξής: κανονισμός 261/2004), καθώς και καταβολής των δαπανών στις οποίες υποβλήθηκαν για τις εναλλακτικές πτήσεις και τόκων υπερημερίας.

Το Amtsgericht [ειρηνοδικείο] απέρριψε την αγωγή, κρίνοντας ότι η μετάθεση της πτήσης σε προγενέστερο χρόνο κατά μία ώρα και σαράντα λεπτά δεν συνιστά ματαίωση της πτήσης κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο γ',

και του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 261/2004. Στο σκεπτικό της απόφασης αυτής, μνημόνευσε το δελτίο τύπου υπ' αριθ. 89/2015 που εξέδωσε το BGH [Ομοσπονδιακό Ακυρωτικό Δικαστήριο, Γερμανία] σχετικά με την απόφαση περί αποδοχής της αγωγής («Anerkenntnisurteil») της 9ης Ιουνίου 2015 [παραλειπόμενα], κατά την οποία η όχι απλώς ήσσονος σημασίας μετάθεση προγραμματισμένης πτήσης σε προγενέστερο χρόνο συνιστά ματαίωση πτήσης, η οποία μπορεί να θεμελιώσει δικαίωμα αποζημίωσης. Πάντως, η μετάθεση πτήσης σε προγενέστερο χρόνο κατά μία ώρα και σαράντα λεπτά δεν συνιστά όχι απλώς ήσσονος σημασίας μετάθεση σε προγενέστερο χρόνο που ισοδυναμεί με εγκατάλειψη του αρχικού προγραμματισμού της πτήσης. Επομένως, δεν ασκεί επιρροή το αν οι ενάγοντες ενημερώθηκαν εγκαίρως σχετικά με τη χρονική μετάθεση αυτή. Καθότι οι διάδικοι δεν συνδέονται μεταξύ τους με συμβατική σχέση, δεν προκύπτει ότι υφίσταται έρεισμα για την προβολή αξίωσης καταβολής των δαπανών στις οποίες υποβλήθηκαν οι ενάγοντες για τις εναλλακτικές πτήσεις.

II.

Το ανωτέρω συμπέρασμα δεν θα ευσταθεί νομικώς, εφόσον γίνει δεκτό ότι η μετάθεση της πτήσης σε προγενέστερο χρόνο κατά μία ώρα και σαράντα λεπτά συνεπάγεται τη μη διενέργειά της, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο ιβ', του κανονισμού 261/2004, και ότι η γνωστοποίηση της χρονικής μετάθεσης αυτής δεν συνιστά προσφορά μεταφοράς με άλλη πτήση σύμφωνα με το άρθρο 8 του ίδιου κανονισμού.

1.

Σε περίπτωση ματαίωσης της πτήσης λόγω της μετάθεσης σε προγενέστερο χρόνο, οι ενάγοντες θα μπορούν να προβάλουν αξιώσεις αποζημίωσης σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 261/2004, ύψους 400,00 ευρώ ο καθένας, εφόσον δεν υπήρξε έγκαιρη ενημέρωση των επιβατών, κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο γ', σημείο ii, του ίδιου κανονισμού, πράγμα που χρήζει περαιτέρω εξέτασης. Ο εναγόμενος αερομεταφορέας δεν επικαλέστηκε τη συνδρομή έκτακτων περιστάσεων, κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 3, του κανονισμού 261/2004.

[σελ. 4 του πρωτοτύπου]

2.

Επιπλέον, σε περίπτωση που γίνει δεκτό ότι πρόκειται περί ματαίωσης, θα είναι δυνατόν να προβληθούν αξιώσεις δυνάμει του άρθρου 280, παράγραφος 1, του BGB, σε συνδυασμό με το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο α', και το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', και παράγραφος 2, του κανονισμού 261/2004, για την καταβολή των δαπανών στις οποίες υποβλήθηκε ο κάθε ενάγων για τις εναλλακτικές πτήσεις.

Βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', του κανονισμού 261/2004, σε περίπτωση ματαίωσης πτήσης, ο πραγματικός αερομεταφορέας οφείλει, πέραν της επιστροφής του αντιτίμου του εισιτηρίου, να προτείνει στους επιβάτες τη μεταφορά με άλλη πτήση προς τον τελικό τους προορισμό υπό συγκρίσιμες συνθήκες μεταφοράς το νωρίτερο δυνατόν ή σε άλλη ημέρα που τους εξυπηρετεί, εφόσον υπάρχει διαθεσιμότητα θέσεων. Με βάση τα αναμφισβήτητα πραγματικά περιστατικά, στους ενάγοντες, οι οποίοι προσήλθαν στο αεροδρόμιο μόνο κατά την αρχική ώρα αναχώρησης της πτήσης, δεν προσφέρθηκαν από την εναγομένη (περαιτέρω) εναλλακτικές πτήσεις ούτε τους παρασχέθηκε από αυτήν πλήρης ενημέρωση σχετικά με όλες τις δυνατότητες που προβλέπονται στο άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 261/2004 [βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Ιουλίου 2019, Rusu, C-354/18, EU:C:2019:637 (παραλειπόμενα)].

Ωστόσο, σε περίπτωση που θεωρηθεί ότι η μετατεθείσα σε προγενέστερο χρόνο πτήση αποτελεί τη εναλλακτική μεταφορά το νωρίτερο δυνατόν σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 261/2004, ο εναγόμενος αερομεταφορέας θα έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, με αποτέλεσμα οι ενάγοντες να μην έχουν αξίωση να τους καταβληθούν οι δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκαν για τις εναλλακτικές πτήσεις, εφόσον έλαβαν την από 8 Μαΐου 2018 ενημέρωση του ταξιδιωτικού πράκτορα σχετικά με τη μετάθεση της πτήσης σε προγενέστερο χρόνο, πράγμα που χρήζει περαιτέρω εξέτασης.

III.

Καθοριστική σημασία για την ευδοκίμηση της έφεσης των εναγόντων έχει το ζήτημα αν η μετάθεση της πτήσης σε προγενέστερο χρόνο κατά μία ώρα και σαράντα λεπτά συνεπάγεται τη μη διενέργειά της κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο ιβ', του κανονισμού 261/2004. Σε περίπτωση που η από 8 Μαΐου 2018 ενημέρωση παρελήφθη, κρίσιμο θα είναι επίσης το αν η γνωστοποίηση της μετάθεσης της πτήσης σε προγενέστερο χρόνο συνιστά προσφορά μεταφοράς με άλλη πτήση κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', του κανονισμού 261/2004.

1.

Με βάση τον νομικό ορισμό που περιλαμβάνεται στο άρθρο 2, στοιχείο ιβ', του κανονισμού 261/2004, ως «ματαίωση» νοείται η μη διενέργεια προηγουμένως προγραμματισθείσας πτήσης για την οποία υπήρχε τουλάχιστον μία κράτηση θέσης. Η «μη διενέργεια» προγραμματισμένης πτήσης διαφέρει από την «καθυστέρηση» και χαρακτηρίζεται από την εγκατάλειψη του προγραμματισμού της αρχικής πτήσης [βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Νοεμβρίου 2009, Sturgeon κ.λπ., C-402/07 και C-432/07, EU:C:2009:716, (παραλειπόμενα) σκέψεις 33 επ.]. Το Δικαστήριο δεν έχει ακόμα διευκρινίσει κατά πόσον μπορεί να θεωρηθεί ότι εγκατάλειψη του προγραμματισμού πτήσης συντρέχει [σελ. 5 του πρωτοτύπου] ακόμη και όταν η πτήση έχει μετατεθεί σε προγενέστερο χρόνο κατά μία ώρα και σαράντα λεπτά.

2.

Οι συγκρίσιμες συνθήκες μεταφοράς κατ' άρθρον 8, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', του κανονισμού 261/2004 κρίνονται με γνώμονα την πτήση για την οποία είχε κρατηθεί αρχικώς θέση και, ως εκ τούτου, με γνώμονα τη σύμβαση αερομεταφοράς. Το αν μια πτήση που μετατέθηκε σε προγενέστερο χρόνο κατά μία ώρα και σαράντα λεπτά είναι υπό την έννοια αυτή συγκρίσιμη με την πτήση για την οποία είχε κρατηθεί αρχικώς θέση και συνιστά τη μεταφορά το νωρίτερο δυνατόν, με αποτέλεσμα να πρέπει να θεωρηθεί ότι ο εναγόμενος αερομεταφορέας, με την γνωστοποίηση στην οποία προέβη δέκα ημέρες πριν από την έναρξη του ταξιδιού, εκπλήρωσε τις υποχρεώσεις που του επιβάλλει η εν λόγω διάταξη, χρήζει επίσης περαιτέρω διευκρίνισης.

IV.

[παραλειπόμενα]